

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 39/2013-39

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 6. júna 2013 v senáte zloženom z predsedu Jána Lubyho, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza v konaní o sťažnosti I. P., K., zastúpeného advokátom JUDr. V. Z., K., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Nc 215/2000 a následne postupom Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 357/2010, za účasti Okresného súdu Bratislava III a Okresného súdu Pezinok, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo I. P. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Nc 215/2000 a následne

postupom Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 357/2010 porušené boli.

2. Okresnému súdu Pezinok prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 357/2010 konal bez zbytočných priet'ahov.

3. I. P. priznáva finančné zadost'učinenie v sume 3 000 € (slovom tritisíc eur), ktorú mu je Okresný súd Bratislava III povinný vyplatiť v sume 2 000 € (slovom dvetisíc eur) a Okresný súd Pezinok v sume 1 000 € (slovom tisíc eur) do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Bratislava III a Okresný súd Pezinok sú povinné uhradiť I. P. trovy konania v sume 323,50 € (slovom tristodvadsaťtri eur a päťdesiat centov), a to Okresný súd Bratislava III sumu 213,50 € (slovom dvestotrinásť eur a päťdesiat centov) a Okresný súd Pezinok sumu 110 € (slovom stodesať eur) na účet jeho právneho zástupcu JUDr. V. Z., Košice, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením sp. zn. IV. ÚS 39/2013 z 23. januára 2013 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť I. P. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Nc 215/2000 a následne postupom Okresného súdu

Pezinok (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 357/2010 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ podal 30. novembra 2000 Okresnému súdu Pezinok (pôvodný okresný súd) „žalobu o pozemkovej úprave k poz. p. č. 1591“, pričom po zrušení Okresného súdu Pezinok (31. decembra 2004) sa vecne a miestne príslušným na prerokovanie a rozhodnutie veci vedenej pod sp. zn. 15 Nc 215/2000 stal Okresný súd Bratislava III.

Sťažovateľ v sťažnosti „zastáva názor, že nečinnosťou pôvodného Okresného súdu v Pezinku, Okresného súdu Bratislava III, ale aj novo zriadeného Okresného súdu v Pezinku v tomto konaní, došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, upraveného v článku 48 odsek 2/ Ústavy SR a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote, upravené v článku 6 odsek 1/ Dohovoru o úprave ľudských práv a základných slobôd“.

Sťažovateľ ďalej uviedol, že v jeho právnej veci okresný súd plynulo nekoná a dochádza v nej k zbytočným prietahom, pričom ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu nebolo napadnuté konanie právoplatne skončené.

Okrem toho, že sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd podľa čl. 127 ústavy vyslovil, že postupom Okresného súdu Bratislava III a následne postupom Okresného súdu Pezinok bolo porušené jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, domáha sa aj priznania finančného zadosťučinenia v sume 22 000 € a úhrady trov konania.

Predseda Okresného súdu Bratislava III sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k sťažnosti prípisom sp. zn. Spr. 3085/2013 doručeným ústavnému súdu 25. apríla 2013, v ktorom sa okrem iného uvádza:

„Skutkové okolnosti udávané sťažovateľom nenamietam. Prikladám vyjadrenie zákonnej sudkyne, z ktorých je zrejmý procesný postup.

V súvislosti s prechodom výkonu súdnictva z Okresného súdu Pezinok na Okresný súd Bratislava III a následnému preberaniu spisov sa uvedená vec nedostala do evidencie Okresného súdu Bratislava III, v dôsledku čoho vznikli namietané prieťahy.

Na dokreslenie situácie poukazujem na to, že sťažovateľ v súvislosti s vysporiadaním svojich pozemkov, nachádzajúcich sa v katastrálnom území S., podal v roku 1999 na Okresný súd Pezinok 226 žalôb, v roku 2000 – 184 žalôb a v roku 2001 – 56 žalôb. V tomto období celkovo v 203 prípadoch došlo k spojeniu vecí, v 78 prípadoch k zamietajúcemu rozhodnutiu a v 100 prípadoch k zastaveniu konania z procesných dôvodov.

Pri rozhodovaní o eventuálnej nemajetkovej ujme navrhujem, aby súd zohľadnil najmä tú skutočnosť, že konanie o pozemkových úpravách, vo vzťahu ku ktorému bola podaná i žaloba pôvodne vedená pod sp. zn. 15 Nc 215/2000, boli ukončené rozhodnutím o schválení vykonania pozemkových úprav č. j. OPÚ/2004/23-4/JD zo dňa 06. 12. 2004.

Pozemok parc. č. 1591 vôbec nebol predmetom uvedených pozemkových úprav a tento bol sťažovateľovi vymeraný a odovzdaný na základe vytyčovacieho náčrtu 38/99.

Napriek tomu, že z dôvodov straty spisu nedošlo do dnešného dňa k právoplatnému skončeniu súdneho konania, nemožno povedať, že by právne postavenie sťažovateľa vo vzťahu k predmetu žalobného návrhu bolo neistým. Ústavnú sťažnosť podanú v roku 2012 z titulu neskončenia súdneho konania začatého v roku 2000, ktoré sa týkalo pozemkových úprav vo S., keď tieto boli právoplatne ukončené v roku 2004, považujem za účelovú.“

Predseda okresného súdu sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k sťažnosti prípisom doručeným ústavnému súdu 26. apríla 2013, v ktorom sa okrem iného uvádza, že „v zmysle Vašej žiadosti zo dňa 29. 01. 2013, doručenej Okresnému súdu Pezinok dňa 01. 02. 2013 týkajúcej sa sťažnosti I. P., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu

Bratislava III a následne Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 357/2010, si Vám dovoľujem v prílohe zaslať vyjadrenie zákonného sudcu k ústavnej sťažnosti zo dňa 14. 02. 2013, odpoveď podpredsedu na sťažnosť na prietahy v konaní sp. zn. 10 C 357/2010 zo dňa 31. 08. 2012, s ktorou sa plne stotožňujem.

V nadväznosti na chronológiu úkonov uvedenú v odpovedi na sťažnosť zo dňa 31. 08. 2012 uvádzam nasledovné:

Dňa 17. 09. 2012 bola právna vec postúpená, v zmysle uznesenia č. k.: 10 C 357/2010-24 zo dňa 16. 08. 2012 Krajskému súdu v Bratislave.

Krajský súd v Bratislave vyslovil nesúhlas s postúpením veci Okresným súdom Pezinok a dňa 08. 11. 2012 vec predložil na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky svojim uznesením č. k.: 9 Nds 23/2012 zo dňa 14. 11. 2012 rozhodol tak, že nesúhlas Krajského súdu v Bratislave s postúpením veci je dôvodný.

Dňa 14. 02. 2013 bol spis Krajským súdom v Bratislave vrátený Okresnému súdu Pezinok. Právna vec bola zapísaná do registra 10 C pod sp. zn. 10 C 31/2013, zákonným sudcom vo veci je JUDr. R. M.

Dňa 14. 02. 2013 bol súdny spis 10 C 31/2013 (predtým 10 C 357/2010) zapožičaný Okresnému súdu Bratislava III, na základe žiadosti zo dňa 07. 02. 2013. Okresný súd Bratislava III vrátil súdny spis sp. zn. 10 C 31/2013 Okresnému súdu Pezinok dňa 22. 04. 2013.“.

V prílohe vyjadrenia predsedu okresného súdu bola aj odpoveď podpredsedu okresného súdu z 31. augusta 2012 „na sťažnosť na prietahy v konaní sp. zn. 10 C 357/2010“, s obsahom ktorej sa predseda okresného súdu stotožnil. V predmetnej odpovedi bolo okrem iného uvedené:

«V rámci reoptimalizácie súdnej sústavy novozriadením Okresného súdu Pezinok od 01. 01. 2008 bola právna vec Dodatkom č. 14 zo dňa 29. 10. 2010 odovzdaná Okresným súdom Bratislava III na vybavenie a rozhodnutie novozriadenému Okresnému súdu Pezinok dňa 08. 12. 2010. Vec bola náhodným výberom zapísaná do senátu „10 C“ pod sp. zn. 10 C 357/2010 a zákonným sudcom vo veci sa stala JUDr. P. P.

K priebehu konania na Okresnom súde Bratislava III sa nebudem vyjadrovať, nie je to v mojej kompetencii.

Dodatkom č. 1 k Rozvrhu práce Okresného súdu Pezinok na rok 2011 s účinnosťou od 21. 01. 2011 bol predmetný spis pridelený na prejednanie a rozhodnutie sudcovi Okresného súdu Pezinok JUDr. R. M. (pôvodná zákonná sudkyňa odišla na materskú dovolenku).

Uznesením súdu zo dňa 25. 02. 2011 č. k: 10 C 357/2010-15 súd vyzval navrhovateľa, aby doplnil svoje podanie doručené súdu dňa 30. 11. 2001 o náležitosti podľa § 79 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku a § 42 ods. 3, Občianskeho súdneho poriadku. Výzvu (uznesenie) súdu ste prevzali dňa 07. 03. 2011.

Dňa 11. 03. 2011 bola doručená na súd Vaša žiadosť o oznámenie pôvodnej značky konania sp. zn. 10 C 357/2010. Listom zo dňa 24. 03. 2011 Vám súd oznámil okrem ďalších aj pôvodnú spisovú značku konania vedeného pod sp. zn. 10 C 357/2010.

Dňa 08. 04. 2011 bola doručená na súd Vaša odpoveď na výzvu súdu.

Uznesením súdu č. k.: 10 C 357/2010-24 zo dňa 16. 08. 2012 súd postupuje návrh na začatie konania Krajskému súdu v Bratislave ako súdu vecne a miestne príslušnému, uznesenie kancelária expedovala dňa 16. 08. 2012. Po vrátení doručeníek o prevzatí uznesenia bude spis postúpený na Krajský súd v Bratislave.

Vzhľadom k vyššie uvedenému vyhodnocujem Vašu sťažnosť podanú podľa § 62 ods. 1 zák. č. 757/2004 Z. z. ako dôvodnú, nakoľko od doručenia Vašej odpovede na výzvu súdu dňa 08. 04. 2011 zákonný sudca urobil prvý relevantný úkon vo veci až 16. 08. 2012 – uznesenie č. k.: 10 C 357/2010-24. Prieťahy však boli spôsobené objektívnymi príčinami, vysokým počtom nevybavených reštančných vecí oddelení „C“ zákonného sudcu, ako aj vysokým počtom nevybavených vecí (871) zákonného sudcu v oddelení „Ro“.»

K vyjadreniam okresných súdov sťažovateľ zaujal stanovisko podaním doručeným ústavnému súdu 21. mája 2013, v ktorom okrem iného uviedol:

„Listom predsedu Okresného súdu Pezinok z 23. 04. 2013 zn. Spr. 3051/2013, ako aj listom predsedu Okresného súdu Bratislava III zo 17. 04. 2013 č. Spr. 3085/2013 boli potvrdené skutkové okolnosti udávané sťažovateľom vo svojej sťažnosti.

Nič nemení na tom ani skutočnosť, že sťažovateľ napadol na súde, množstvo žalôb, nakoľko povinnosťou súdu bolo v napadnutej veci, ak súd návrh neodmietol, alebo nerozhodol o zastavení konania, konanie pripraviť tak, aby bolo možné o návrhu rozhodnúť spravidla na jedinom pojednávaní, čo sa zo strany súdov.

V zásade bola preukázaná nečinnosť pôvodného Okresného súdu v Pezinku od 30. 11. 2000, kedy bola žaloba napadnutá na súde do 31. 12. 2004, nečinnosť Okresného súdu Bratislava III od 1. 5. 2005 do 8. 4. 2011, ako aj nečinnosť novozriadeného Okresného súdu v Pezinku od 8. 4. 2011 do 6. 8. 2012. “

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd z predložených vyjadrení predsedu okresného súdu a predsedu Okresného súdu Bratislava III k sťažnosti a najmä z na vec sa vzťahujúceho zapožičaného súdneho spisu okresného súdu zistil nasledujúci priebeh napadnutého konania:

- 30. novembra 2000 – bolo pôvodnému Okresnému súdu Pezinok doručené podanie sťažovateľa označené ako „*Žaloba o pozemkovej úprave poz. p. č. 1591*“,
- 28. decembra 2002 – zákonná sudkyňa navrhla súdny spis vedený pod sp. zn. 15 Nc 215/00 preradiť do registra „S“, s čím predseda pôvodného Okresného súdu Pezinok nesúhlasil a trval na tom, aby zostal registrovaný pod sp. zn. 15 Nc 215/00,
- 8. decembra 2010 – okresný súd potvrdil, že bol prijatý návrh na začatie konania v právnej veci sťažovateľa (žaloba o pozemkovej úprave poz. p. č. 1591) pôvodne vedený pod sp. zn. 15 Nc 215/00, ktorému bola pridelená nová sp. zn. 10 C/357/2010. K odovzdaniu a prevzatiu súdneho spisu došlo 8. decembra 2010 na základe Dodatku č. 14 z 29. októbra 2010 podpísaného predsedami „*odovzdávajúceho a preberajúceho súdu*“,

- 21. februára 2011 – bolo okresnému súdu doručené podanie sťažovateľa, v ktorom uviedol, že *„Dňa 14. 11. 2000 som Vám doručoval žalobu o pozemkovej úprave. Spor dostal č. k. 15 Nc 215/00, ďalej sa vo veci nekonalo. Prosím o informáciu, kedy sa bude v spore pokračovať.“*,
- 25. februára 2011 – okresný súd uznesením vyzval sťažovateľa, aby v lehote 10 dní doplnil *„návrh doručený súdu 30. 11. 2000“*, pričom ho upozornil aj na možnosť odmietnutia tohto návrhu,
- 16. augusta 2012 – okresný súd uznesením rozhodol o postúpení návrhu na začatie konania Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) ako súdu vecne a miestne príslušnému,
- 8. októbra 2012 – krajský súd s postúpením veci okresným súdom nesúhlasil a 8. novembra 2012 predložil vec na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“),
- 14. novembra 2012 – najvyšší súd uznesením sp. zn. 9 Nds/23/2012 rozhodol, že nesúhlas krajského súdu s postúpením veci je dôvodný,
- 14. februára 2013 – krajský súd vrátil vec okresnému súdu ako vecne a miestne príslušnému,
- 25. februára 2013 – okresný súd zapožičal predmetný súdny spis Okresnému súdu Bratislava III v súvislosti s podanou sťažnosťou na prieťahy v konaní ústavnému súdu,
- 22. apríla 2013 – Okresný súd Bratislava III vrátil predmetný súdny spis okresnému súdu.

III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou okrem iného domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Sťažovateľ zároveň namieta aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety

OSP, podľa ktorej len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 druhej vety OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní mohlo dôjsť k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokovanej veci.

1. Predmetom napadnutého konania bolo rozhodovanie o žalobe s'ťažovateľa, ktorou sa domáhal, aby bolo Okresnému úradu v Pezinku súdnym rozhodnutím uložené rozhodnúť, aby mu bol vydaný sporný pozemok do náhradného dočasného užívania, a o „*zosúladení terajšieho stavu pozemkových úprav zo Z330/91*“ podľa zákona Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, obvodných pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov. Posudzovaná vec patrí po právnej aj skutkovej stránke k štandardnej rozhodovacej agende všeobecných súdov a podľa názoru ústavného súdu nie je skutkovo ani právne zložitá. Na skutkovú a právnu zložitosť nepoukázali vo svojich vyjadreniach k s'ťažnostiam ani predsedovia okresných súdov, ktoré rozhodovali vo veci.

2. Správanie s'ťažovateľa ako účastníka súdneho konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v namietanom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a práva na prejednanie veci v primeranej lehote. V súvislosti s tým je potrebné uviesť, že samotný

sťažovateľ prispel k celkovej dĺžke napadnutého konania predovšetkým tým, že podal nekvalifikovaný (do značnej miery nezrozumiteľný) návrh (podanie).

Markantný podiel sťažovateľa na predĺžení priebehu napadnutého konania podľa názoru ústavného súdu však nepochybne spočíva v tom, že aj keď toto konanie začalo doručením podania ešte 30. novembra 2000, napriek úplnej nečinnosti konajúcich všeobecných súdov sa o svoju vec vôbec nezaujímal a sťažnosť na prietahy v konaní podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 757/2004 Z. z.“) uplatnil až po viac ako desiatich rokoch od jeho začatia. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na jednu zo základných zásad práva „*vigilantibus iura scripta sunt*“, ktorá zdôrazňuje aj vlastné pričinenie na ochranu svojich práv vyžadujúc, aby aj žalobca (t. j. sťažovateľ) sledoval svoje subjektívne práva a robil také kroky, v dôsledku ktorých by nedochádzalo k ich ohrozovaniu a poškodzovaniu. Táto zásada teda predpokladá, že sťažovateľ musí využiť prostriedky, ktoré mu poskytuje zákon, a následne vykonať prípadné potrebné opatrenia, aby nedošlo k porušeniu jeho práv. Keďže sťažovateľ takmer 12 rokov nevyvíjal žiadnu aktivitu na ochranu svojich práv a o stav konania sa nezaujímal, ústavný súd túto skutočnosť pripísal na jeho ťarchu a zohľadnil ju ďalej pri ustálení sumy priznaného finančného zadost'učinenia.

V uvedenej súvislosti ústavný súd zohľadnil aj skutočnosť, na ktorú vo vyjadrení k sťažnosti poukázal predseda Okresného súdu Bratislava III, že pozemkové úpravy, vo vzťahu ku ktorým bola podaná aj žaloba v napadnutom konaní, boli ukončené rozhodnutím Obvodného pozemkového úradu v Senci o schválení vykonania projektu pozemkových úprav sp. zn. OPÚ/2004/23-4/JD zo 6. decembra 2004.

3. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či v napadnutom konaní došlo k zbytočným prietahom, bol postup Okresného súdu Pezinok a Okresného súdu Bratislava III.

Z obsahu sťažnosti a zo zapožičaného súdneho spisu vyplýva, že 30. novembra 2000 bola doručená pôvodnému Okresnému súdu Pezinok „žaloba o pozemkovej úprave poz. p. č. 1591“.

Zákonom č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (v znení zákonov č. 428/2004 Z. z. a č. 757/2004 Z. z.) v znení neskorších predpisov došlo od 1. januára 2005 k prechodu výkonu súdnictva, všetkých práv a povinností vrátane prechodu správy majetku štátu, práv a povinností z pracovnoprávných vzťahov a štátnozamestnaneckých vzťahov a iných právnych vzťahov a práv a povinností z osobitných vzťahov sudcu k štátu z pôvodného Okresného súdu Pezinok v dôsledku jeho zrušenia na Okresný súd Bratislava III.

V súlade so zákonom č. 511/2007 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 511/2007 Z. z.“), sa od 1. januára 2008 na prerokovanie a rozhodnutie veci sťažovateľa stal miestne a vecne príslušný novozriadený Okresný súd Pezinok.

Ústavný súd sa najskôr zaoberal postupom Okresného súdu Pezinok v napadnutom konaní potom, ako sa stal na základe zákona č. 511/2007 Z. z. vecne a miestne príslušným súdom na prerokovanie veci sťažovateľa a rozhodnutie o nej. V súvislosti s tým ústavný súd poznamenáva, že postup novozriadeného Okresného súdu Pezinok nemožno stotožňovať s postupom pôvodného Okresného súdu Pezinok. Pokiaľ ide o hodnotenie postupu Okresného súdu Pezinok v období od 8. decembra 2010, keď, ako už bolo uvedené, došlo k fyzickému odovzdaniu spisovej dokumentácie v právnych veciach sťažovateľa z Okresného súdu Bratislava III, ústavný súd konštatuje, že Okresný súd Pezinok nemohol v období dvoch rokov po jeho zriadení vzťahom na to, že mu nebol fyzicky odovzdaný spis týkajúci sa návrhu sťažovateľa, v jeho veci konať. Okresný súd po prevzatí spisovej

dokumentácie začal vo veci konať, keď 25. februára 2011 vyzval sťažovateľa na odstránenie nedostatkov žaloby doručenej okresnému súdu 30. novembra 2000.

V ďalšom priebehu okresný súd uznesením zo 16. augusta 2012 rozhodol o postúpení žaloby o začatie konania krajskému súdu ako súdu vecne a miestne príslušnému. Keďže krajský súd s postúpením veci nesúhlasil, predložil vec na rozhodnutie najvyššiemu súdu, ktorý uznesením sp. zn. 9 Nds/23/2012 zo 14. novembra 2012 rozhodol, že nesúhlas krajského súdu s postúpením veci je dôvodný a súdny spis bol 14. februára 2013 vrátený okresnému súdu ako vecne a miestne príslušnému. Ústavný súd vyhodnotil pochybenie okresného súdu v súvislosti s postúpením veci ako neefektívnu, resp. nesprávnu činnosť, ktorá viedla k ďalšiemu zbytočnému predĺženiu napadnutého konania.

Z uvedeného vyplýva, že okresný súd po prevzatí veci od Okresného súdu Bratislava III (8. decembra 2010) okrem jediného procesného úkonu (uznesenie z 25. februára 2011) bol v celom ďalšom priebehu napadnutého konania úplne nečinný.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C/357/2010 došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd vo svojej doterajšej judikatúre zastáva názor, že pri prechode výkonu súdnictva z odovzdávajúceho súdu (v danom prípade Okresného súdu Bratislava III) na nadobúdajúci súd (v danom prípade Okresný súd Pezinok) podľa zákona č. 511/2007 Z. z. sa takýto prechod uskutočňuje so všetkými ústavnoprávnymi dôsledkami vrátane plnej zodpovednosti za zbytočné priet'ahy v konaní aj za obdobie predchádzajúce tomuto prechodu (napr. II. ÚS 260/08, II. ÚS 45/09). V danom prípade však so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu, ale aj z hľadiska materiálneho chápania ochrany ústavnosti a ústavného princípu všeobecne ponímanej spravodlivosti sú podľa názoru ústavného súdu vytvorené podmienky na to, aby zodpovednosť za doterajšiu dĺžku napadnutého konania

nebola pripísaná na vrub iba Okresnému súdu Pezinok (podobne IV. ÚS 190/08). V nadväznosti na uvedené, hoci už v čase uplatnenia sťažnosti na ústavnom súde Okresný súd Bratislava III vo veci nekonal, ústavný súd dospel k záveru, že je to práve tento súd, ktorý výraznou mierou prispel k tomu, že napadnuté konanie nebolo dosiaľ právoplatne skončené. Ústavný súd v tejto súvislosti zohľadnil jednak nesústrednú činnosť Okresného súdu Bratislava III (nezaevidovanie návrhu do príslušného registra), resp. jeho úplnú nečinnosť (keď vo veci sťažovateľa počas celej doby trvania konania pred ním nebol uskutočnený žiaden procesný úkon).

Ďalším závažným pochybením zo strany Okresného súdu Bratislava III opodstatňujúcim záver o vzniku zbytočných prietáhov v napadnutom konaní bolo to, že spisová dokumentácia týkajúca sa návrhov sťažovateľa bola odovzdaná Okresnému súdu Pezinok až dodatočne po dvoch rokoch od jeho opätovného zriadenia (8. decembra 2010). Takýto postup Okresného súdu Bratislava III nemožno z ústavného hľadiska akceptovať.

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd dospel k záveru, že zbytočné prietahy v danej veci boli zapríčinené vo výraznejšej miere Okresným súdom Bratislava III, a preto vyslovil, že aj jeho postupom došlo v napadnutom konaní k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

IV.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie základných práv podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Vzhľadom na to, že ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru bolo postupom Okresného súdu Piešťany porušené, prikázal mu napriek tomu, že sťažovateľ sa

toho nedomáhal (čl. 127 ods. 2 druhá veta ústavy), aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza sťažovateľ domáhajúci sa rozhodnutia súdu vo svojej veci.

Uloženie povinnosti konať bez zbytočných prietáhov vo vzťahu k Okresnému súdu Bratislava III už neprichádzalo do úvahy, pretože v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu bol už príslušný konať v napadnutom konaní okresný súd.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadostučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadostučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľ sa domáha priznania finančného zadostučinenia v sume 22 000 € z dôvodov uvedených vo svojej sťažnosti, keď poukázal najmä na ničím neodôvodnenú úplnú nečinnosť všeobecných súdov pri rozhodovaní o jeho žalobe v rozsahu „*viac ako jedenásť kalendárnych rokov*“.

Cieľom finančného zadostučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadostučinenia. Pri určení finančného zadostučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadostučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na ničím neodôvodnenú úplnú nečinnosť Okresného súdu Bratislava III a pokračujúcu takmer úplnú nečinnosť Okresného súdu Pezinok a na druhej strane berúc do úvahy aj skutočnosť, že sťažovateľ sa počas takmer dvanástich rokov po podaní žaloby vôbec nezaujímal o stav napadnutého konania, ústavný súd považoval priznanie sumy 3 000 € za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde. Priznané finančné zadosťučinenie sú povinné vyplatiť sťažovateľovi Okresný súd Bratislava III a Okresný súd Pezinok tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto nálezu.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku jeho právneho zastúpenia v konaní vedenom ústavným súdom advokátom JUDr. V. Z. Podľa § 36 ods. 1 zákona o ústavnom súde trovy konania pred ústavným súdom, ktoré vzniknú účastníkovi konania, uhrádza účastník konania zo svojho. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2011, ktorá bola 763 €.

Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia a podanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 14 ods. 1 písm. a) a b) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to každý úkon po 127,16 €, t. j. spolu 254,32 €, čo spolu s režijným paušálom 2 x 7,63 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje sumu 269,58 €. Keďže advokát je platcom dane z pridanej hodnoty [ďalej len „DPH“ (na základe predloženej fotokópie osvedčenia o registrácii pre DPH)], uvedená suma bola zvýšená o DPH vo výške 20 % podľa § 18 ods. 3 vyhlášky a podľa zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení

neskorších predpisov. Trovy právneho zastúpenia vrátane započítania DPH a režijného paušálu boli priznané v celkovej sume 323,50 €.

Podanie právneho zástupcu doručené ústavnému súdu 21. mája 2013 nevyhodnotil ústavný súd vzhľadom na jeho obsah (absencia ústavnoprávneho aspektu) ako podanie relevantné na rozhodnutie vo veci samej, a preto odmenu zaň nepriznal.

Priznanú úhradu trov konania sú Okresný súd Bratislava III a Okresný súd Pezinok povinné zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP) v pomere a v lehote uvedenej v bode 4 výroku tohto nálezu.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. júna 2013